

¹Im zweiten Jahr des Reiches Nebukadnezars hatte Nebukadnezar einen Traum, davon er erschrak, daß er aufwachte.²Und er hieß alle Seher und Weisen und Zauberer und Chaldäer zusammenfordern, daß sie dem König seinen Traum sagen sollten. Und sie kamen und traten vor den König.³Und der König sprach zu ihnen: Ich habe einen Traum gehabt, der hat mich erschreckt; und ich wollte gern wissen, was es für ein Traum gewesen sei.⁴Da sprachen die Chaldäer zum König auf chaldäisch: Der König lebe ewiglich! Sage deinen Knechten den Traum, so wollen wir ihn deuten.⁵Der König antwortete und sprach zu den Chaldäern: Es ist mir entfallen. Werdet ihr mir den Traum nicht anzeigen und ihn deuten, so sollt ihr in Stücke zerhauen und eure Häuser schändlich zerstört werden.⁶Werdet ihr mir aber den Traum anzeigen und deuten, so sollt ihr Geschenke, Gaben und große Ehre von mir haben. Darum so sagt mir den Traum und seine Deutung.⁷Sie antworteten wiederum und sprachen: Der König sage seinen Knechten den Traum, so wollen wir ihn deuten.⁸Der König antwortete und sprach: Wahrlich, ich merke es, daß ihr Frist sucht, weil ihr seht, daß mir's entfallen ist.⁹Aber werdet ihr mir nicht den Traum sagen, so geht das Recht über euch, als die ihr Lügen und Gedichte vor mir zu reden euch vorgenommen habt, bis die Zeit vorübergehe. Darum so sagt mir den Traum, so kann ich merken, daß ihr auch die Deutung trifft.¹⁰Da antworteten die Chaldäer vor dem König und sprachen zu ihm: Es ist kein Mensch auf Erden, der

¹وفي السنة الثانية من ملك نبوخذ نصر حلم نبوخذ نصر أخلاماً، فارتعجت روعه وطار عنه ثؤمه.²فأمر الملك بأن يستدعى المجوس والسحرة والعرفاء والكلدانيون ليخبروا الملك بأحلامه. فأتوا ووقفوا أمام الملك.³فقال لهم الملك، قد حلمت حلماً وارتعجت روعي لمعرفه الحلم.⁴فكلم الكلدانيون الملك بالأرامية، عيش أبها الملك إلى الأبد. أخبر عبيدك بالحلم فتبين تغييره.⁵فقال الملك للكلدانيين، قد خرج مني القول، إن لم تبيئوني بالحلم وتغيره نصبرون إرباً إرباً وتخل بئوتكم مربة.⁶وإن بئتم الحلم وتغيره تتالون من قبلي هذاباً وخابوساً وإكراماً عظيماً. فبيئوا لي الحلم وتغيره.⁷فأجابوا ثانية، ليخبر الملك عبيده بالحلم فتبين تغييره.⁸قال الملك، إني أعلم يقيناً أنكم تكسبون وقتاً، إذ رأيتم أن القول قد خرج مني بأنه إن لم تبيئوني بالحلم فقصاؤكم واحد. لأنكم قد اتفقتم على كلام كذب وفاسد لتتكلّموا به فدائي إلى أن يتحول الوقت. فأخبروني بالحلم فأعلم أنكم تبيئون لي تغييره.¹⁰أجاب الكلدانيون فدّام الملك، ليس على الأرض إنسان يستطيع أن يبيئ أمر الملك. لذلك ليس ملك عظيم ذو سلطان سأل أمراً مثل هذا من مجوسي أو ساحر أو كداني.¹¹والأمر الذي يطلبه الملك عسير، وليس آخر بيئته فدّام الملك غير الآلهة الذين ليس سكتاهم مع البشر.¹²لأجل ذلك غضب الملك وأعطى جداً وأمر بإتادة كل حكماء بابل. فخرج الأمر، وكان الحكماء يفتلون. فطلبوا دانيال وأصحابه ليقتلوه.¹⁴حيثيذ أجب دانيال بحكمة وعقل لأربوع رئيس شرط الملك الذي خرج ليقتل حكماء بابل،¹⁵لماذا أشدد الأمر من قبل الملك. حيثيذ أخبر أربوع دانيال بالأمر.¹⁶فدخل دانيال وطلب من الملك أن يعطيه وقتاً فتبين للملك التغيير.¹⁷حيثيذ مضى دانيال إلى بيته، وأعلم حننيا وميشائيل وعزربا أصحابه بالأمر،¹⁸ليطلبوا المراحم من قبل إله السماوات من جهة هذا السر، لكي لا يهلك دانيال وأصحابه مع سائر حكماء بابل.¹⁹حيثيذ كشف السر لدانيال في رؤيا الليل. فبارك دانيال إله السماوات.²⁰فقال دانيال، ليكن اسم الله مباركاً من الأزل وإلى الأبد، لأن له الحكمة والجنوت.²¹وهو يغير الأوقات والأرمنة. يغرل ملوكاً ويصّب ملوكاً. يعطي الحكماء حكمة، ويعلم العارفين قهما.²²هو يكشف

sagen könne, was der König fordert. So ist auch kein König, wie groß oder mächtig er sei, der solches von irgend einem Sternseher, Weisen oder Chaldäer fordere.¹¹ Denn was der König fordert, ist zu hoch, und ist auch sonst niemand, der es vor dem König sagen könne, ausgenommen die Götter, die bei den Menschen nicht wohnen.¹² Da ward der König sehr zornig und befahl, alle Weisen zu Babel umzubringen.¹³ Und das Urteil ging aus, daß man die Weisen töten sollte; und Daniel samt seinen Gesellen ward auch gesucht, daß man sie tötete.¹⁴ Da erwiderte Daniel klug und verständig dem Arioch, dem obersten Richter des Königs, welcher auszog, zu töten die Weisen zu Babel.¹⁵ Und er fing an und sprach zu des Königs Vogt, Arioch: Warum ist ein so strenges Urteil vom König ausgegangen? Und Arioch zeigte es dem Daniel an.¹⁶ Da ging Daniel hinein und bat den König, daß er ihm Frist gäbe, damit er die Deutung dem König sagen möchte.¹⁷ Und Daniel ging heim und zeigte solches an seinen Gesellen, Hananja, Misael und Asarja,¹⁸ daß sie den Gott des Himmels um Gnade bäten solches verborgenen Dinges halben, damit Daniel und seine Gesellen nicht samt den andern Weisen zu Babel umkämen.¹⁹ Da ward Daniel solch verborgenes Ding durch ein Gesicht des Nachts offenbart.²⁰ Darüber lobte Daniel den Gott des Himmels, fing an und sprach: Gelobt sei der Name Gottes von Ewigkeit zu Ewigkeit! denn sein ist beides, Weisheit und Stärke.²¹ Er ändert Zeit und Stunde; er setzt Könige ab und setzt Könige ein; er gibt den Weisen ihre Weisheit und den Verständigen ihren

الْعَمَائِقَ وَالْأَسْرَارَ. يَعْلَمُ مَا هُوَ فِي الظُّلُمَةِ، وَعِنْدَهُ يَسْكُنُ النُّورُ.²³ إِنِّي يَا إِلَهَ آبَائِي أَحْمَدُ، وَأَسْبُحُ الَّذِي أَعْطَانِي الْحِكْمَةَ وَالْقُوَّةَ وَأَعْلَمَنِي الْآنَ مَا طَلَبْتَاهُ مِنِّي، لِأَنَّكَ أَعْلَمْتَنَا أَمْرَ الْمَلِكِ.²⁴ فَمِنْ أَجْلِ ذَلِكَ دَخَلَ دَانِيَالُ إِلَى أَرْبُوعَ الَّذِي عِنْتَهُ الْمَلِكُ لِإِبَادَةِ حُكَمَاءِ بَابِلَ، وَقَالَ لَهُ، لَا تُبَدِّدْ حُكَمَاءَ بَابِلَ. أَذْخِلْنِي إِلَى قُدَّامِ الْمَلِكِ فَأُبَيِّنَ لِلْمَلِكِ التَّغْيِيرَ.²⁵ حِينَئِذٍ دَخَلَ أَرْبُوعُ بِدَانِيَالٍ إِلَى قُدَّامِ الْمَلِكِ مُسْرِعًا وَقَالَ لَهُ، قَدْ وَجَدْتُ رَجُلًا مِنْ بَنِي سَبْيِ يَهُودَا الَّذِي يُعَرِّفُ الْمَلِكَ بِالتَّغْيِيرِ.²⁶ فَقَالَ الْمَلِكُ لِدَانِيَالِ الَّذِي اسْمُهُ بَلْطَشَاصَّرُ، هَلْ تَسْتَطِيعُ أَنْتَ عَلَيَّ أَنْ تُعَرِّفَنِي بِالْخُلْمِ الَّذِي رَأَيْتُ، وَبِتَغْيِيرِهِ.²⁷ أَجَابَ دَانِيَالُ قُدَّامَ الْمَلِكِ، السِّرُّ الَّذِي طَلَبْتَهُ الْمَلِكُ لَا تَقْدِرُ الْحُكَمَاءُ وَلَا السَّحَرَةُ وَلَا الْمَجُوسُ وَلَا الْمُجْتَمُونَ عَلَيَّ أَنْ يُبَيِّنُوهُ لِلْمَلِكِ.²⁸ لَكِنْ يُوجَدُ إِلَهٌ فِي السَّمَاوَاتِ كَاشِفُ الْأَسْرَارِ، وَقَدْ عَرَّفَ الْمَلِكُ تَبُوحْدَتَصَّرَ مَا يَكُونُ فِي الْأَيَّامِ الْآخِرَةِ. خُلْمُكَ وَرُؤْيَا رَأْسِكَ عَلَيَّ فِرَاشِكَ هُوَ هَذَا، أَنْتَ يَا أَنَّهَُا الْمَلِكُ أَفْكَارُكَ عَلَيَّ فِرَاشِكَ صَعِدَتْ إِلَى مَا يَكُونُ مِنْ بَعْدِ هَذَا وَكَاشِفُ الْأَسْرَارِ يُعَرِّفُكَ بِمَا يَكُونُ.³⁰ أَمَّا أَنَا فَلَمْ يُكْشَفْ لِي هَذَا السِّرُّ لِحِكْمَةٍ فِيَّ أَكْثَرَ مِنْ كُلِّ الْأَحْيَاءِ. وَلَكِنْ لِيُعَرِّفَ الْمَلِكُ بِالتَّغْيِيرِ، وَلِتَعْلَمَ أَفْكَارَ قَلْبِكَ.³¹ أَنْتَ أَنَّهَُا الْمَلِكُ كُنْتَ تَنْظُرُ وَإِذَا يَتِمَّنَالُ عَظِيمٍ. هَذَا التَّمَّنَالُ الْعَظِيمُ الْبَهِيُّ جَدًّا وَقَفَ قُبَالَتِكَ، وَمَنْظَرُهُ هَائِلٌ.³² رَأْسُ هَذَا التَّمَّنَالِ مِنْ ذَهَبٍ جَيِّدٍ. صُدْرُهُ وَذِرَاعَاهُ مِنْ فِصَّةٍ. بَطْنُهُ وَقَدَاهُ مِنْ نُحَاسٍ.³³ سَاقَاهُ مِنْ حَدِيدٍ. قَدَمَاهُ بَعْضُهُمَا مِنْ حَدِيدٍ وَالبَعْضُ مِنْ خَرْفٍ.³⁴ كُنْتَ تَنْظُرُ إِلَى أَنْ قُطِعَ حَجَرٌ يَغْيِرُ بَدَنَيْنِ قَصَرَبَ التَّمَّنَالِ عَلَى قَدَمَيْهِ اللَّتَيْنِ مِنْ حَدِيدٍ وَخَرْفٍ فَسَحَقَهُمَا.³⁵ فَانْسَحَقَ حِينَئِذٍ الْحَدِيدُ وَالْخَرْفُ وَالنُّحَاسُ وَالْفِصَّةُ وَالذَّهَبُ مَعًا، وَصَارَتْ كَغُصَافَةِ الْبَيْدَرِ فِي الصَّيْفِ، فَحَمَلَتْهَا الرِّيحُ فَلَمْ يُوَجَدْ لَهَا مَكَانٌ. أَمَّا الْحَجَرُ الَّذِي صَرَبَ التَّمَّنَالُ قَصَارَ جَبَلًا كَبِيرًا وَمَلَأَ الْأَرْضَ كُلَّهَا.³⁶ هَذَا هُوَ الْخُلْمُ. فَتُخْبِرُ بِتَغْيِيرِهِ قُدَّامَ الْمَلِكِ، أَنْتَ أَيُّهَا الْمَلِكُ مَلِكَ مُلُوكٍ، لِأَنَّ إِلَهَ السَّمَاوَاتِ أَعْطَاكَ مَمْلَكَةً وَافْتِدَارًا وَسُلْطَانًا وَقَحْرًا.³⁸ وَحِينَئِذَا يَسْكُنُ بَنُو الْبَشَرِ وَوُجُوشُ الْبَرِّ وَطُيُورُ السَّمَاءِ دَفَعَهَا لِيَدِكَ وَسَلْطَتِكَ عَلَيْهَا جَمِيعَهَا. فَأَنْتَ هَذَا الرَّأْسُ مِنْ ذَهَبٍ.³⁹ وَبَعْدَكَ تَقُومُ مَمْلَكَةٌ أُخْرَى أَصْغَرُ مِنِّيكَ وَمَمْلَكَةٌ ثَالِثَةٌ أُخْرَى مِنْ نُحَاسٍ فَتَسْلُطُ عَلَى كُلِّ الْأَرْضِ.⁴⁰ وَتَكُونُ مَمْلَكَةٌ رَابِعَةٌ صَلْبَةً كَالْحَدِيدِ، لِأَنَّ الْحَدِيدَ

Verstand;²² er offenbart, was tief und verborgen ist; er weiß, was in der Finsternis liegt, denn bei ihm ist eitel Licht.²³ Ich danke dir und lobe dich, Gott meiner Väter, der du mir Weisheit und Stärke verleihst und jetzt offenbart hast, darum wir dich gebeten haben; denn du hast uns des Königs Sache offenbart.²⁴ Da ging Daniel hinein zu Arioch, der vom König Befehl hatte, die Weisen zu Babel umzubringen, und sprach zu ihm also: Du sollst die Weisen zu Babel nicht umbringen, sondern führe mich hinein zum König, ich will dem König die Deutung sagen.²⁵ Arioch brachte Daniel eilends hinein vor den König und sprach zu ihm also: Es ist einer gefunden unter den Gefangenen aus Juda, der dem König die Deutung sagen kann.²⁶ Der König antwortete und sprach zu Daniel, den sie Beltsazar hießen: Bist du, der mir den Traum, den ich gesehen habe, und seine Deutung anzeigen kann?²⁷ Daniel fing an vor dem König und sprach: Das verborgene Ding, das der König fordert von den Weisen, Gelehrten, Sterndeutern und Wahrsagern, steht in ihrem Vermögen nicht, dem König zu sagen.²⁸ Aber es ist ein Gott im Himmel, der kann verborgene Dinge offenbaren; der hat dem König Nebukadnezar angezeigt, was in künftigen Zeiten geschehen soll.²⁹ Mit deinem Traum und deinem Gesicht, da du schliefest, verhielt sich's also: Du, König, dachtest auf deinem Bette, wie es doch hernach zugehen würde; und der, so verborgene Dinge offenbart, hat dir angezeigt, wie es gehen werde.³⁰ So ist mir solch verborgenes Ding offenbart, nicht durch

يَدُنْ وَيَسْحَقُ كُلَّ شَيْءٍ. وَكَالْحَدِيدِ الَّذِي يُكْسَّرُ تَسْحَقُ
وَتُكْسَرُ كُلُّ هَؤُلَاءِ.⁴¹ وَبِمَا رَأَيْتَ الْقَدَمَيْنِ وَالْأَصَابِعَ بَعْضُهَا
مِنْ حَرْفٍ وَالْبَعْضُ مِنْ حَدِيدٍ، فَالْمَمْلَكَةُ تَكُونُ مُنْقَسِمَةً،
وَيَكُونُ فِيهَا قُوَّةُ الْحَدِيدِ مِنْ حَيْثُ إِنَّكَ رَأَيْتَ الْحَدِيدَ
مُخْتَلِطًا بِحَرْفِ الطِّينِ.⁴² وَأَصَابِعُ الْقَدَمَيْنِ بَعْضُهَا مِنْ
حَدِيدٍ وَالْبَعْضُ مِنْ حَرْفٍ، فَبَعْضُ الْمَمْلَكَةِ يَكُونُ قَوِيًّا
وَالْبَعْضُ قَاصِمًا.⁴³ وَبِمَا رَأَيْتَ الْحَدِيدَ مُخْتَلِطًا بِحَرْفِ
الطِّينِ، فَإِنَّهُمْ يَخْتَلِطُونَ بِنَسْلِ النَّاسِ، وَلَكِنْ لَا يَبْلَاصِقُ
هَذَا بِذَاكَ، كَمَا أَنَّ الْحَدِيدَ لَا يَخْتَلِطُ بِالْحَرْفِ.⁴⁴ وَفِي أَيَّامِ
هَؤُلَاءِ الْمُلُوكِ يُقِيمُ إِلَهُ السَّمَاوَاتِ مَمْلَكَةً لَنْ تَقْرَضَ
أَبَدًا، وَمَلِكُهَا لَا يُنْزَكُ لِسَعْبٍ آخَرَ، وَتَسْحَقُ وَتُفْنِي كُلَّ
هَذِهِ الْمَمَالِكِ، وَهِيَ تَنْبُثُ إِلَى الْأَبَدِ.⁴⁵ لِأَنَّكَ رَأَيْتَ أَنَّهُ قَدْ
قُطِعَ حَجَرٌ مِنْ جَبَلٍ لَا يَدْرِي، فَتَسْحَقُ الْحَدِيدَ وَالنُّحَاسَ
وَالْحَرْفَ وَالْفِصَّةَ وَالذَّهَبَ. اللَّهُ الْعَظِيمُ قَدْ عَرَفَ الْمَلِكَ
مَا سَيَأْتِي بَعْدَ هَذَا. الْخُلُمُ حَقٌّ وَتَغْيِيرُهُ يَقِينٌ.⁴⁶ حِينَئِذٍ خَرَّ
تَبُوحْدَتَصَّرَ عَلَى وَجْهِهِ وَسَجَدَ لِدَانِيَالَ، وَأَمَرَ يَارُ يُقَدِّمُوا
لَهُ تَقْدِمَةً وَزَوَانِجَ سُرُورٍ.⁴⁷ وَقَالَ الْمَلِكُ لِدَانِيَالَ، حَقًّا إِنَّ
إِلَهَكُمْ إِلَهُ الْإِلَهِةِ وَرَبُّ الْمُلُوكِ وَكَاشِفُ الْأَسْرَارِ، إِذْ
اسْتَطَعْتَ عَلَى كَشْفِ هَذَا السِّرِّ.⁴⁸ حِينَئِذٍ عَظَّمَ الْمَلِكُ
دَانِيَالَ وَأَعْطَاهُ عَطَايَا كَثِيرَةً، وَسَلَطَهُ عَلَى كُلِّ وَلَايَةٍ
بَابِلَ وَجَعَلَهُ رَئِيسَ الشَّخْنِ عَلَى جَمِيعِ خُكَمَاءِ
بَابِلَ.⁴⁹ فَطَلَبَ دَانِيَالُ مِنَ الْمَلِكِ قَوْلِي سَدَّرَحَ وَمِيشَاحَ
وَعَبْدَتَغُوَ عَلَى أَعْمَالِ وَلَايَةِ بَابِلَ. أَمَّا دَانِيَالُ فَكَانَ فِي
بَابِ الْمَلِكِ.

meine Weisheit, als wäre sie größer denn aller, die da leben; sondern darum, daß dem König die Deutung angezeigt würde und du deines Herzens Gedanken erführest.³¹ Du, König, sahst, und siehe, ein großes und hohes und sehr glänzendes Bild stand vor dir, das war schrecklich anzusehen.³² Des Bildes Haupt war von feinem Golde, seine Brust und Arme waren von Silber, sein Bauch und seine Lenden waren von Erz,³³ seine Schenkel waren Eisen, seine Füße waren eines Teils Eisen und eines Teils Ton.³⁴ Solches sahst du, bis daß ein Stein herabgerissen ward ohne Hände; der schlug das Bild an seine Füße, die Eisen und Ton waren, und zermalmte sie.³⁵ Da wurden miteinander zermalmt das Eisen, Ton, Erz, Silber und Gold und wurden wie eine Spreu auf der Sommertenne, und der Wind verwehte sie, daß man sie nirgends mehr finden konnte. Der Stein aber, der das Bild zerschlug, ward ein großer Berg, daß er die ganze Welt füllte.³⁶ Das ist der Traum. Nun wollen wir die Deutung vor dem König sagen.³⁷ Du, König, bist ein König aller Könige, dem der Gott des Himmels Königreich, Macht, Stärke und Ehre gegeben hat³⁸ und alles, da Leute wohnen, dazu die Tiere auf dem Felde und die Vögel unter dem Himmel in deine Hände gegeben und dir über alles Gewalt verliehen hat. Du bist das goldene Haupt.³⁹ Nach dir wird ein anderes Königreich aufkommen, geringer denn deins. Darnach das dritte Königreich, das ehern ist, welches wird über alle Lande herrschen.⁴⁰ Und das vierte wird hart sein wie Eisen; denn gleichwie Eisen alles

zermalmt und zerschlägt, ja, wie Eisen alles zerbricht, also wird es auch diese alle zermahlen und zerbrechen.⁴¹ Daß du aber gesehen hast die Füße und Zehen eines Teils Ton und eines Teils Eisen: das wird ein zerteiltes Königreich sein; doch wird von des Eisens Art darin bleiben, wie du es denn gesehen hast Eisen mit Ton vermengt.⁴² Und daß die Zehen an seinen Füßen eines Teils Eisen und eines Teils Ton sind: wird's zum Teil ein starkes und zum Teil ein schwaches Reich sein.⁴³ Und daß du gesehen hast Eisen und Ton vermengt: werden sie sich wohl nach Menschengelut untereinander mengen, aber sie werden doch nicht aneinander halten, gleichwie sich Eisen und Ton nicht mengen läßt.⁴⁴ Aber zur Zeit solcher Königreiche wird der Gott des Himmels ein Königreich aufrichten, das nimmermehr zerstört wird; und sein Königreich wird auf kein ander Volk kommen. Es wird alle diese Königreiche zermahlen und verstören; aber es selbst wird ewiglich bleiben;⁴⁵ wie du denn gesehen hast einen Stein, ohne Hände vom Berge herabgerissen, der das Eisen, Erz, Ton, Silber und Gold zermalmt. Also hat der große Gott dem König gezeigt, wie es hernach gehen werde; und der Traum ist gewiß, und die Deutung ist recht.⁴⁶ Da fiel der König Nebukadnezar auf sein Angesicht und betete an vor dem Daniel und befahl, man sollt ihm Speisopfer und Räuchopfer tun.⁴⁷ Und der König antwortete Daniel und sprach: Es ist kein Zweifel, euer Gott ist ein Gott über alle Götter und ein HERR über alle Könige, der da kann verborgene Dinge offenbaren,

weil du dies verborgene Ding hast können offenbaren.⁴⁸ Und der König erhöhte Daniel und gab ihm große und viele Geschenke und machte ihn zum Fürsten über die ganze Landschaft Babel und setzte ihn zum Obersten über alle Weisen zu Babel.⁴⁹ Und Daniel bat vom König, daß er über die Ämter der Landschaft Babel setzen möchte Sadrach, Mesach und Abed-Nego; und er, Daniel blieb bei dem König am Hofe.